

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет культури і мистецтв

Кафедра хореографії

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

Теорія і методика викладання українського народно - сценічного танцю

підготовки бакалавра

спеціальності **024 Хореографія**

освітньо-професійної програми **Хореографія**

Луцьк – 2023

Силабус освітнього компонента «Теорія і методика викладання українського народно-сценічного танцю.

галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 024 Хореографія, за освітньою програмою Хореографія

Розробник: Замлинний Володимир Святославович, Заслужений діяч мистецтв України, доцент кафедри хореографії

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Косаковська Л. П.

Силабус освітнього компонента перезатверджено на засіданні кафедри хореографії протокол № 6 від 23 січня 2023 р.

Завідувач кафедри:

Косаковська Л.П.

Теорія і методика викладання українського народно-сценічного танцю.

Анотація курсу. Освітній компонент Теорія і методика викладання українського народного сценічного танцю ознайомить здобувача вищої освіти з танцювальною культурою українського народу, стилем, лексикою, манерою виконання та різноманітністю жанрів та форм. Теоретичні і практичні знання з предмету дають основи для загального розвитку, ґрунтовної професійної підготовки майбутніх спеціалістів хореографічного мистецтва, підготовки фахівців з спеціальності 024-Хореографія за ПОО Хореографія.

Пререквізити. Володіння елементарними навичками координації рухів рук, ніг, голови, корпусу, методикою виконання, аналізувати практичні і теоретичні проблеми в національному сценічному танці. Виконання базових танцювальних елементів і знання основних термінів.

Постреквізити. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичну проблематику в хореографії, професійній освіті, виконавській майстерності з застосуванням теоретичних і практичних вмінь.

Мета, завдання. Вивчення характерних особливостей народних танців різних регіонів України, оволодіння і засвоєння здобувачами вищої освіти знань з теорії і методики українського народного танцю, опанування методикою виконання рухів і вправ та засвоєння виразності і манери виконання. Також вміння побудови танцювальних комбінацій та організації структури уроку з українського національного сценічного танцю.

Викладання ОК базується на цілому ряді методів навчання:

Вербально-образний (пояснення, словесний коментар викладача під час виконання рухів);

наочний (показ, демонстрація навичок, спостереження);

практичний (виконання рухів);

психолого-педагогічний;

інтегрований.

Результати навчання (компетентності). В процесі вивчення дисципліни здобувач вищої освіти формує і демонструє наступні компетентності:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в хореографії, мистецькій освіті, виконавській діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів

хореографічного мистецтва і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства.

ЗК5. Навички здійснення безпечної діяльності.

Спеціальні компетентності:

СК3. Здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах.

СК4. Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).

СК7. Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.

СК9. Здатність збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою створення хореографічної композиції.

СК11. Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.

СК12. Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати в початкових, профільних, фахових закладах освіти.

СК 14. Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.

СК15. Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту.

Програмні результати навчання.

ПР09. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-

категоріальним апаратом.

ПР10. Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.

ПР14. Володіти принципами створення хореографічного твору, реалізуючи практичне втілення творчого задуму відповідно до особистісних якостей автора.

ПР15. Мати навички використання традиційних та інноваційних методик викладання фахових дисциплін.

ПР17. Мати навички викладання фахових дисциплін, створення необхідного методичного забезпечення і підтримки навчання здобувачів освіти.

ПР19. Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.

ПР20. Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.

1. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовних модулів	Усього	Лекції	Прак.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю
Змістовний модуль 1.Лексика українського народного сценічного танцю (1 група рухів)						
Тема 1. Танцювальний рух-основа хореографічного твору. Національні особливості руху.	7	2	2	5		
Тема 2. Основні позиції та положення рук, ніг, корпусу і голови (одного виконавця, в парах, трійках)	18		10	6	2	
Тема 3. Танцювальні кроки з носка, каблука, на всю стопу. Перемінний крок,	20	2	10	6	2	5

кроки з підстрибуванням та бокові. Методика виконання.						
Тема 4. Танцювальні біги, бігунці. Методика виконання.	18		10	6	2	
Разом за модулем 1	65	4	32	23	6	
Види підсумкових робіт						
Модульна контрольна робота						
ІНДЗ						
Форма підсумкового контролю: екзамен						100
Змістовний модуль 2. Лексика українського народного сценічного танцю (2- група рухів)						
Тема 5. Методика виконання тинків (малі, середні, великі.)	13	2	6	5		
Тема 6. Доріжки, припадання, упадання. Теорія та методика вивчення.	10		6	4		
Тема 7. Колупалочки (прості, з зіскоком, в повороті). Вірьовочки. Методика вивчення.	13		6	5	2	
Тема 8. Методика вивчення притупів, дрібушок, вибиванців. Ритмічна структура.	12	2	6	4		
Тема 9. Методика виконання ра de bascue (від простого до комбінування з іншими	13		6	5	2	

рухами).						
Разом за модулем 2	61	4	30	23	4	
Змістовний модуль 3. Зв'язок хореографічної лексики і музичного матеріалу.						
Тема 10. Хореографічні ритмоутворення. Темп та ритм в музичному супроводі.	11		6	5		10
Тема 11.Закономірність поповнення танцювальної лексики та її еволюційний розвиток.	18		10	6	2	20
Тема 12. Темпи та прийоми виконання танцювальної лексики у відповідності до даного музичного матеріалу.	14		8	6		10
Тема 13. Танцювальні комбінації та етюди на основі вивченого лексичного матеріалу.	20	2	10	6	2	20
Разом за модулем 3	63	2	34	23	4	60
Форма підсумкового контролю: залік						40
						100
Види підсумкових робіт						
Модульна контрольна робота						
ІНДЗ						
Змістовний модуль 4. Лексика українського народного сценічного танцю (3- група рухів)						

Тема 14. Методика вивчення присядок (прості, комбіновані, присядки-розтяжки, розніжки, закладки).	15	2	6	5	2	
Тема 15. Методика вивчення: голубці, підбивки, кабріюлі).	10		6	4		
Тема 16. Повзунці, млинки, підсічки. Теорія та методика виконання.	10		6	4		
Тема 17. Повороти та оберти (на місці, з просуванням).	13		6	5	2	
Тема 18. Стрибки, скоки, перескоки (на місці, з обертом, з просуванням)	13		8	5		
Разом за модулем 4	61	2	32	23	4	
Змістовний модуль 5. Хореографічна спадщина Центральної України.						
Тема 19. Види і жанри народних танців Поділля.	15	2	18	5		10
Тема 20. Сильові особливості хореографічної культури Центральної України.	18		10	6	2	10
Тема 21. Тренувальні вправи біля станка та на середині залу на основі лексики танців Центральної України.	18		10	6	2	10
Тема 22. Робота над танцювальними	18		12	6		10

комбінаціям та етюдами танцювальної спадщини Поділля.						
Разом за модулем 5	69	2	40	23	4	
Форма підсумкового контролю: екзамен						100
Види підсумкових робіт						
Модульна контрольна робота						
ІНДЗ						
Змістовний модуль 6. Історико-етнографічні особливості танцювальної культури Полісся.						
Тема 23. Стилєві особливості хореографічної культури Полісся.	9	2	2	5		
Тема 24. Основні рухи та будова танцювальних комбінацій Волинського Полісся. Методика виконання.	18		10	6	2	
Тема 25. Вправи біля станка на основі лексичного матеріалу танцювальної культури Поліського регіону	16		10	6		
Тема 26. Постановка етюдів на середині залу в характері поліських і волинських танців.	18		10	6	2	
Разом за модулем 6	61	2	32	23	4	
Змістовний модуль 7. Танцювальна культура карпатського регіону.						
Тема 27. Автентичні особливості	10	2	8			5

хореографічної культури бойків, лемків, гуцулів.						
Тема 28. Характеристика стилістики і оригінальності лексичного матеріалу танцю карпатського регіону.	14		10	4		5
Тема 29. Рухи та танцювальні комбінації біля станка та на середині залу. Методика вивчення і виконання.	18		10	8		10
Тема 30. Побудова уроку на основі українських народних танців (тренажний ряд, середина залу, танцювальні етюди).	20	2	12	4	2	5
Тема 31. Удосконалення виконавської майстерності вправ біля станка і на середині залу з використанням віртуозної техніки.	18		14	4		10
Тема 32. Танцювальні етюди на основі хореографічно-лексичного матеріалу різних регіонів України.	20		14	4	2	5
Разом за модулем 7	100	4	68	24	4	

Види підсумкових робіт						60
Модульна контрольна робота						
Форма підсумкового контролю: екзамен						100
Всього годин/балів	480	20	268	16	30	

Розподіл балів Модульний контроль

27-30 балів отримують студенти, які мають глибокі, ґрунтовні та системні знання з методики вивчення та виконання рухів українського народно-сценічного танцю, знають типові помилки при виконанні рухів та прийоми їх подолання; знають структуру заняття; мають відмінні фізичні дані та наполегливо і постійно працюють над їх вдосконаленням.

22-26 балів отримують студенти, які мають хороші знання з методики вивчення та виконання рухів та комбінацій з українського народно-сценічного танцю, знають прийоми подолання і виправлення типових помилок; знають структуру заняття, мають недостатні фізичні дані, але постійно працюють над вдосконаленням.

18-21 балів отримують студенти, які мають основні знання з методики вивчення та виконання рухів та комбінацій з українського народно-сценічного танцю, але не достатньо володіють прийомами виправлення типових помилок, мають посередні фізичні дані, не завжди прагнуть їх покращити.

11-17 балів отримують студенти, які мають недостатні знання з методики вивчення та виконання рухів та комбінацій з українського народно-сценічного танцю, та незадовільні фізичні дані, і не прагнуть їх покращити.

Поточний контроль.

9-10 балів отримують студенти, які мають відмінні фізичні дані та глибокі ґрунтовні знання з теорії та методики, високу виконавську майстерність, швидко засвоюють новий матеріал та постійно працюють над вдосконаленням.

8 балів отримують студенти, які мають хороші фізичні дані, хороші знання з теорії та методики виконання, хорошу виконавську майстерність, працюють над вдосконаленням та засвоюють новий матеріал.

6-7 балів отримують студенти, які мають посередні фізичні знання з теорії та методики виконання та посередньо виконавську майстерність, повільно засвоюють новий матеріал.

4-5 балів отримують студенти, які мають незадовільні фізичні дані, недостатні знання з теорії та методики виконання, важко засвоюють новий матеріал, не працюють над вдосконаленням.

Самостійна робота

Оцінювання самостійної роботи здійснюється у формі перевірки танцювальних комбінацій, танцювальних рухів біля станка і на середині залу з описом музичного розміру до кожного руху та поетапне методичне пояснення (розбір конкретного танцювального руху), теоретичних знань відповідності танцювальної лексики різним регіонам України.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента.

Відвідування занять у відповідності до розкладу є обов'язковим. У випадку пропуску занять здобувачем з поважних причин, викладач призначає заняття в online форматі.

Політика щодо академічної доброчесності.

Списування під час виконання тестових завдань заборонені (в тому числі, із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час online тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Завдання, виконані з порушення призначених викладачем термінів, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика неформального навчання

Відвідування концертів (10 балів), участь у всеукраїнських хореографічних конкурсах (20 балів), відвідування театральних вистав (10 балів).

I. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю освітнього компоненту «Теорія і методика викладання українського народно-сценічного танцю», що полягає в оцінці засвоєння здобувачем навчального матеріалу є екзамени та заліки. На іспит виносяться основні питання, завдання, що потребують теоретичної відповіді та практичних вмінь і навиків засвоєних під час навчального процесу.

Методи контролю:

У процесі оцінювання навчальних досягнень з освітньої компоненти «Теорія та методика викладання українського народно-сценічного танцю» застосовуються такі методи: метод усного контролю (індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда); практичний метод (виконання рухів, вправ тощо); метод самоконтролю (уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз).

Питання що виносяться на залік і екзамен:

1. Танцювальний рух-основа хореографічного твору. Національні особливості руху.
2. Основні позиції та положення рук, ніг, корпусу і голови (одного виконавця, в парах, трійках)
3. Танцювальні кроки з носка, каблука, на всю стопу. Перемінний крок, кроки з підстрибуванням та бокові. Методика виконання.
4. Танцювальні біги, бігунці. Методика виконання.
5. Методика виконання тинків (малі, середні, великі.)
6. Доріжки, припадання, упадання. Теорія та методика вивчення.
7. Колупалочки (прості, з зіскоком, в повороті).
8. Вірьовочки. Методика вивчення.
9. Методика вивчення притупів, дрібушок, вибиванців. Ритмічна структура.
10. Методика виконання *ra de bascule* (від простого до комбінування з іншими рухами).
11. Хореографічні ритмоутворення. Темп та ритм в музичному супроводі.
12. Закономірність поповнення танцювальної лексики та її еволюційний розвиток.
13. Темпи та прийоми виконання танцювальної лексики у відповідності до даного музичного матеріалу.
14. Танцювальні комбінації та етюди на основі вивченого лексичного матеріалу.
15. Методика вивчення присядок (прості, комбіновані, присядки-розтяжки, розніжки, закладки).
16. Методика вивчення: голубці, підбивки, кабриолі).

17. Повзунці, млинки, підсічки. Теорія та методика виконання.
18. Повороти та оберти (на місці, з просуванням).
19. Стрибки, скоки, перескоки (на місці, з обертом, з просуванням)
20. Види і жанри народних танців Поділля.
21. Сильові особливості хореографічної культури Центральної України.
22. Тренувальні вправи біля станка та на середині залу на основі лексики танців Центральної України.
23. Робота над танцювальними комбінаціям та етюдами танцювальної спадщини Поділля.
24. Сильові особливості хореографічної культури Полісся
25. Основні рухи та будова танцювальних комбінацій Волинського Полісся. Методика виконання.
26. Вправи біля станка на основі лексичного матеріалу танцювальної культури Поліського регіону
27. Постановка етюдів на середині залу в характері поліських і волинських танців.
28. Автентичні особливості хореографічної культури бойків, лемків, гуцулів.
29. Характеристика стилістики і оригінальності лексичного матеріалу танцю карпатського регіону.
30. Рухи та танцювальні комбінації біля станка та на середині залу. Методика вивчення і виконання.
31. Побудова уроку на основі українських народних танців (тренажний ряд, середина залу, танцювальні етюди).
32. Удосконалення виконавської майстерності вправ біля станка і на середині залу з використанням віртуозної техніки.

Література:

1. Зубатов С.Л. Методика викладання українського народного танцю. Другий рік навчання: підручник. Київ: Видавництво Ліра-К, 2018.
2. Зубатов С.Л. Методика викладання українського народного танцю: підручник. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017.
3. Зубатов С.Л. Стиль викладання в хореографії : навчальний посібник. Київ: Видавництво Ліра-К, 2018.
4. Зубатов С.Л. Танцювальні композиції та етюди українських народних танців: навчальний посібник. Київ: Видавництво Ліра-К, 2021.

Інтернет-ресурси:

1. [http: virsky.kiev.ua/](http://virsky.kiev.ua/)
2. [http: veryovka.com/](http://veryovka.com/)
3. [http: oblfiarmonya.com/personaliji/Kolektivi/42-akademichij-ansambl-pisni-i-tantcu-kozaki-podillja/](http://oblfiarmonya.com/personaliji/Kolektivi/42-akademichij-ansambl-pisni-i-tantcu-kozaki-podillja/)
4. [http: pilarmonya.com.ua/Kolektivi/lonok.html/](http://pilarmonya.com.ua/Kolektivi/lonok.html/)
5. youtube.com/watch?v=u37v99MTr5w.
6. youtube.com/watch?v=4o5Q1N5eR18.
7. youtube.com/watch?v=N93byPp4L8k.